

Něco na uváženou pro Čechy v Americe.

Chicago, 16. září '95.

Ot. redakce Pokroku Západu!

Všechny naše časopisy otiskly v posledních týdnech z "Národních Listů" pražských jakýsi "Hlas francouzské o české otázce," jež přinesl v důležitém a vážném sborníku francouzském "Revue des Deux Mondes" jistý Pierre Darasta, by tím upozornil svůj národ, že zanedbáváním věcí českého národa se dopouští neprozřetelnosti vůči zájmům Francie i celé Evropy vůbec. Neptipojily k tomu ovšem žádné poznámky vlastní, leč to se as sotva stalo následkem jakéhosi podceňování onoho zástoje, nýbrž spíše proto, an snad panstvo našeho česko-amerického tisku vše tu ještě méně chápe nebo chápe, než mohli to Francouzi. Tím však vše nepozbývá svého významu, když ji redakce našich "zdravně prospívajících" listů nerozumí — a jestli že tedy nyní otiskováním toho hlasu z Francie jeho důležitost politickou připouští, musím je upozorniti, že jsem já jimi po dlouhá léta systematicky hanobený a za "krenka" vyhlášený Oliverius — to byl, kdo jim ty samé názory a pojmy již před čtyřmi, ano již před pěti lety skrze Pokrok Západu do svoje původní samostatné studie z oboru vysoké politiky evropské hlásal, aniž bych se byl mohl pro to dovolat jejich nejnepatrnější pozorosti!

Nebudí mi však toto upozornění pokládáno za žádnou výhranost a nebo neskrupulnost, proto že jest jedinou možnou cestou, bych se domohl jakési satisfakce za všechny ty útrapy, kteréž jsem co následek nřzkého, nespravedlivého a nemravného boycottu těch dotýčených časopisů našich ve směru hmotném i duševním přestál. Musí-li totiž to doměřlivé ono panstvo roku 1895 doznati, že jistá věc jest velkou a pravou když ji hlásá vynikající francouzský státník ve světovém sborníku francouzského národa — a nemůže-li před spravedlivým obecněstvem na štm zde ve Spojených Státech upříti, že to samé v letech 1890 až 1892 nechávalo bez jakéhokoliv povážlivosti, an to vycházelo z pera a hlavy jimi proskribovaného Oliveriusa; nebude to pro ně zaslouženým trestem pokolení za jejich onu hloupou arroganci a krivdivost?

Ono jest vůbec již to samo sebou významným, že mi nezbyvá žádné jiné cesty, kromě této, abych se v tom ohledu domohl pouhé spravedlnosti. Náš lid si následkem onoho nekonečného štvání zvyknul pohlížeti na vše ode mne pocházející hned předem jako na výplodek pouhého "krenka," a tu bylo ovšem těžko podati kdy nějaký důkaz pravdy pouhým argumentem. Slovem mých hanobců, tvrdících že jsem "krenk" a že tedy dlužno moje slova buďto "ignorovati" a nebo odbývati je s útrpným posměškem, bylo však naproti tomu "zrovna," jako se věřilo i věřiti takřka všeobecně v můj "nerozum." Může se tedy někdo diviti, může mi kdo zafíkat, že se chápnu této vzácné příležitosti a dokázal toho skvěle přímý opak? Snad tím aspoň pro budoucnost podobný n duševním tprasníkům a hafalům náš užlechtilé "žurnalistiky" zavřu poněkud utrhácné rty!

Co pak píše onen Francouz v nejvýznamnějším sborníku svého národa o politickém zápasu Čechů v Rakousku? Jeho vývody zní, že národ náš svým bojem proti germanisaci vlastně bojuje v první řadě pro zachování významu a existence národa francouzského. "Jde tu o nás!" volá — a na to pak želí, že dosud tak málo Francouzů v tu velikou a důležitou pravdu nahlédlo. Myslénky tohoto Francouze praví, že kdyby ná-

rod český měl v onom svém boji konečně podléhnout, kdyby měl býti úsilím rakouské vlády konečně zneměnen — ono by to vlastně znamenalo osudné vítězství a nezodolnou vládu Germanstva nad celou Evropou a tím zároveň také nad celým ostatním světem.

"Tu by ale národ francouzský pro vždy vydán byl Němcům na milost!" volá a na to pak dokládá: "Naše (francouzská) nevědomost v tom ohledu jest skutečně neuvěřitelnou. Vše Čechů jest věc naše a na výsledku toho boje, který vedou, závisí osud Rakouska i celé ostatní Evropy." —

Nuže; podívejte se tedy nazpět do těch mých dopisů, které jsem vám pro "Pokrok Západu" v letech 1890 až 1892 — ano částečně i dřívějším dílem před pseudonymem "Argus" — zaslal, a potom recete, zdáli ono naduvedené poznání francouzského státníka nevindikuje můj "rozum" z oné tehdejší sponsty urážek a pohrdavostí, jimiž jsem byl — částečně právě proto! — se strany našich žurnalistických "velikánů" a "oblibenců" takřka zasypáván? Ono je ovšem možno, že toto připomenutí mnohého z mých osvědčených hanobců zase pobouří, jako červené sukno býky a zlobno, leč tím se na věci samé ani zábr nemějí!

Já tehdy hlásal — a to sice bez jakéhokoliv dřívějšího vyzoru — že národ český musí svou politiku vůči Rakousku změnit, protože se ona podobá jednoduše prosbám ubohého beránka před trůnem řečníka milosrdenství a na to jsem dokládával:

"Kdyby státníkové čeští přestali počítati s Rakouskem, a kdyby na místo toho vrhli svou činnost politickou za hranice, vyhlíželo by to zcela jinak. Státnictvo francouzské by nezavřelo sluch defenzivnímu českému národu a nad každou pochybnost jistě by do svého programu přistál konstelace Evropy pojalo samostatný český stát co barriery proti dalšímu mohutnění Německa na útraty Slovanů. Zněměnění Čech znamená změnění Cislajtanie; německá Cislajtanie znamená však rozmach síly Německa, kdežto rostoucí síla tohoto jest úpadkem vlivu a velmocenského postavení, ano přímo obrozením existence Francie."

"Proč pak by se tedy mělo váhati," volal jsem tehdy, "zříditi v Paříži agenturu diplomatickou českého národa? Vždyť spočívá na osudu českého národa osud a bezpečnost celé Evropy! Ne v Rakousku, ne v Praze, nýbrž v Paříži jest místo pro budování dalšího osudu českého národa, protože Rusku, třeba bylo slovanským, naše existence co Čechů není daleko tak důležitou jako Francii." "Rusko, třeba Slovan," volal jsem, "by se mohlo spíše ushodnouti s Německem přes hlavy naše, než by to mohla kdy Francie, a proto jest každá akce česká v Paříži o mnoho vydatnější, jelikož by potom — po vniknutí té myšlénky Francouzům — sama francouzská diplomacie musela to ostatní v Rusku obstarávati."

Tázal bych se zde Vás ot. red. P. Z., jakož i redakce ostatních listů našich mneco "krenka" hanobivších, jakož i všeho našeho obecněstva mne co takového "krenka" skutečně mativšího a pronásledovaného — zdali Vám možno uvéstí nějaký dřívější nárys takové politiky, tak aby mi v tom ohledu mohla býti upřena původnost?

V jiném z těch dopisů jsem volal: "My Čechové musíme úplně přestat počítati s Rakouskem, které má účel nás vyhladit a musíme započítati úcty s oněmi živly Evropy, kteří jsou ohrožováni další expanzí Německa. Když vidíme, že Rakousko propadá náseptům německé říše a že se propájí k úloze pouhého vraha českého národa, je na čase aby se nám osud

jeho stal lhostejným. Ovšem tu nastává otázka jak to možným, leč zdravý rozum nám káže, že to možným býti musí, protože by se jinak celý náš zápas stával směšným a zoufalou resignací. Jest třeba, aby se v Paříži a Petrohradě počalo dokazovati, jak potřebnou jest existence českého národa a českého státu v Evropě a aby se dokázalo Polákům, že třeba zříditi česko-polský stát od Dunaje až k Baltu, což arci lze jedině porážkou politiky trojspolkové. Francie i Rusko by to záhy pojali a tím by naše bezpečnost národní byla dosažena. To by bylo vydatnější práci pro státníky české, než domáct boj jejich proti Vídni v parlamentu. Dosáhl-li by národ český toho účelu, aby byl Francií a Ruskem pojat do nové upravovací mapy Evropy, měl by otevřenou cestu k apelaci na všechny ostatní spolunarozy světa."

Mohl bych takto pokračovati bezky dlouho, než bych byl hotov s těmi marnými pokusy, bych dostal tu věc na přetřes aspoň v našem tisku česko-americkém, když to v Čechách z příčin známých bylo nemožným; není toho ale zajisté více třeba! Vyblízal jsem tehdy — jak známo — náš ostatní tisk co nejúsilněji, by o tom jednal a tím udeřil, leč marně, protože ono sobecké, kramářské a nřzkomyslné panstvo zcela dobře tušilo, kdo as za pseudonymem "Argus" vězí a že by si tedy pojednáváním toho zástoje dávalo samo velmi bolestné pohledky! Raději přímo i zradu páchali na věci českého národa, než by byli přeznali, že jimi hanobený "krenk" Oliverius má aspoň v něčem více "rozumu" než oni sami co sloučené těleso! Nyní, když ty samé názory hlásá francouzský státník co velikou velevýznamnou pravdu, ovšem nemohou o tom děle mlčeti a takž se objevují ve své neidokonalější nřzkosti!

Řádež se, milý čtenáři, proč ti to zde takto připomínám? Z té příčiny, abys konečně přede jednou nazřel, že nemá tisk dostatečně objektivní a počtivé vůle, následkem čehož se se ti také v důležitých otázkách nedostává dostatečně volného a jasného rozhledu. Mně byly pro tyto a podobné názory o požadavcích politiky českého národa v Evropě zde kydány na hlavu posměšky a urážky nejenom česko-americkými skribenty, nýbrž také i přímo korporacemi, kteréž jsou za vlastenecké a činné faktory politickými vzhledu k zámoří prohlášovány. Zdejší tak zvaná "Česká Liga" — na př. — mne hrubým urážlivým způsobem zneuctila, jelikož jsem byl ochoten zde uspořádati a v památný den bělohorského pádu českého národa přednášku o možnosti jeho existence v budoucnu; a za jakou příčinou? An jsem prý nesouhlasil s *Debem* a tudíž pozbyl práva aby na mne řádný Čech jinak pohlízel nežli s opovržením! Něco lepšího nebo příhodnějšího o tom sice nikdo z našich nedovedl pronésti, ale proto já přece jen co "krenk" musel "držeti hubu." Proto zde na to poukazuji, jelikož toho náš lid konečně sám musí nahlédnout jak se co celek zahujuje, když takovému jednání svých "učitelů" nedělá jakousi přítrž.

Ltbi-li se ti to tedy, milý čtenáři, a nalezáš-li v tom nějaké radosti — věř, že jsem "krenkem;" a pokusím-li se kdy abych si takovou duševní práci mezi vámi vydělal pro rodinu skývu chleba — vykamenuj mne za meze toho revíru, tak aby tam zbylo více pro povolání panstva česko-americké žurnalistiky!

Kdyby tehdy, kdyby před pěti a více lety, bylo bývalo zde o tom jednáno, a to sice při naší neobmezené volnosti tisku; sdalilž pak by to nebylo vedlo také v Čechách k rychléjšímu poznání pravých potřeb a

Můžete vyléčiti

jakékoliv druh letních nemocí, křečů, žaludeční křeče cholera morbus, průjem, úplavici atd., ať jste jakkoliv napadeni. Vyléčíte je

PERRY DAVIS PAIN KILLER.

Nemusíte hledati lékaře aneb přebíhati po svátelné bolesti.

Když máte Pain Killer po ruce, jest ulevení bolesti jisté. Nečekejte až onemocníte. Kupte si láhev hned, poněvadž napadení nemocí přichází náhle a potřebuje okamžitě pozornosti.

Pain Killer jest na prodej ve všech lékárnách. Cena 25c. a 50c. láhev.

zdalilž pak by se nebyly děly spíše takové pokusy o přesvědčení francouzského národa, jemuž nyní počíná raziti krásnou cestu naduvedený "Hlas Francouze o české otázce"? Všeč samozřejměm jest, že jak medle by rusko-francouzský dvojspolek nabyl jistoty, že v případech války s trojspolkem rakouská síla by jeho slovanským lidem pro Německo byla zmařena — urovnání evropského pořádku by se velmi urychlilo. Diktovat by tu dvojspolek a český stát by musel býti jeho první a hlavní práci. Bylo tedy vlasteneckým, že se zde o tom zavrholo rokovati, když nám přitom co Čecho-Amerikanům mohla připadatí velice vážná a důležitá úloha? Nepostřebovalo-li tuto naše vládnoucí zde panstvo, tím nebylo a není dokazováno, že se zde něčeho konati nemohlo, nýbrž jen to se tím jeví, že tme pouzí duševní slepci zde prohlásili za "krenka." Nyní však mohou viděti a vedle nich také náš lid, že patří někdo jiný do blázince!

Váš, Jan A. Oliverius.

The Discovery zachránila mu život.

Pan G. Caillonette, lékárník v Beaversville, Ill., praví: "Dr. King's New Discovery děkuji svůj život. Ochuravěl jsem chřipkou a zkusil jsem lékaře ve vzdálenosti mnoha mil, avšak bez účinku a vzdal jsem se již naděje na uzdravení. Maje Dr. King's New Discovery v lékárně, poslal jsem si pro láhev a počal lék užívat. Okamžitě se mi ulevilo a po využití tří láhví mohl jsem vstáti. Váha léku vyváží zlato. Mám jej stále v lékárně i v domácnosti." Požádejte o vzorek zdarma u Goodman Drug Co., Omaha, Neb.

Severovy prášky proti bolestem hlavy pomohou vždy. Mějte je po ruce.

Největší Česká Osada v Nebrascce!

Kolem 25 let stará, v níž nalézájí se mnozí zamožní, ano i bohatí osadníci, nalézá se ve východní části Butler a západní části Saunders okresu. Nabízíme vám příležitost k nabytí farmy s osadou touto hraničící, kdež možno pěstovati kukurici, pšenici, oves, ječmen, cukrovku atd. dle libosti majitele. Mám na prodej 4,000 akrů nejplodnějších vozemků na nichž možno dosti bohatě úrody; pozemky tyto hraničí se svrchu zmíněnou velkou českou osadou. Lež blíže města Brainard, kdež nalézá se důstatek škol a kostelů.

Dráha zaručena. — Cena \$30 až \$40 za akr. Je hotová, zbytek na doba 5 roků se 1 proc. úrok. Pozemky prodávají se v jakékoliv rozloze dle přání kupujícího. Nikdo nemůže vám nabídnouti lepší výhody. Lopíte mi buď český aneb anglicky. HTS-am
G. Wm. Carlock, maj.,
1205 Farnam St., Omaha, Neb.
Odpovědní: First Nat. Bank, Omaha.
U. S. Nat. Bank, Omaha, Neb.

Taroky! Taroky!

Použijte nízkých cen!
Stojí pouze \$1.00.
Se záсылkou \$1.10.
Zašlete objednávky pod adresou:
Pokrok Západu,
Omaha, Neb.

Dráha s pohovkovými vozy DO TEXAS.

Wagnerovy Buffetové Spací Vozy

VOLNÉ POHOVKOVÉ VOZY
na všech vlakách.
Nejlepší dráha do všech míst
Kansas, Indianském území, Texasu,
Mexiku a na Tichomořském pobřeží
Jde přímo do

- Denison, Sherman, Greenville,
- Dallas, Ft. Worth, Hillsboro,
- Waxahachie, Waco, Temple,
- Belton, Taylor, Gainesville,
- Lockhart, Henrietta, San Marcos,
- La Grange, Denton, Alvarado,
- HOUSTON, GALVESTON, AUSTIN**
A SAN ANTONIO.

KUPTÉ SI PŘEPLAVNÍ LÍSTKY DO ANEBO Z ČECH

za nejlevnější ceny od
J. J. Havelky

vrchního přeplavního jednatele.
Pisárna otevřena v neděli od 8. do 11 h. ráno.
Adresa poštovní: J. J. Havelka,
144 E. Van Buren st.
Chicago, Ill.
Lake Shore & Michigan Southern,
R. R. Depot, Room 24

Pravé americké.
Vystřihněte toto a pošlete nám s plnou vaší adresou a my vám pošleme ZDARMA k prohlednutí nejlepší a jediné pravé americké hodinky, kdy za cenu tuto nabízené. Jsou 14 K. plně zlaté, zaručené na 20 let a vypadají jako 25 let staré hodinky, prodávány po \$40. Prohledněte si je na expresní službu a jestli uznáte za vhodné, zaplatíte \$7.50 aneb nic. Zašlete s objednávkou 50c. v kolikách pro náš elegantní \$3.50 14k. pozlacený řetězek, aneb pošlete \$7.50 a obdržíte je ZDARMA. JEDNY HODINKY ZDARMA když jech koupíte aneb prodáte šet. Adresa: ROYAL MFG CO. DEPT. 49 Unity Bldg., CHICAGO, ILL. (12

SEVEROV BALSAM
— PRO —
PLICNÍ NEDUHY
Jest nejlevnější lék
proti kašli, chrapotu, katarzhu hrtanu a průdušek, nastužení, chřipce, zářtu, bolestem v krku, počátkům současných a proti všem nemocím plic. Cena 50c. a 25c.
Na prodej ve všech lékárnách.
Proti zácpě berte
Severovy Pilulky pro játra
ZA 25c.
Bolesti hlavy, nervosnost, horkost, bolesti nervové jistě a rychle vyléčí
SEVEROVY PRAŠKY
proti bolestem hlavy a neuralgii.
ZA 25c.